

В.М. Кириченко, Ю.О. Седляр
(Національний Авіаційний Університет, Україна)

Механізми інформаційного впливу у контексті дипломатичних відносин

Дослідження аналізує механізми інформаційного впливу в дипломатичних відносинах, такі як медіа-війни, кіберпропаганда та маніпуляція громадською думкою. Окремо розглядаються інструменти, що використовуються для впливу на політичні рішення урядів. Підкреслюється важливість адаптації дипломатії до нових викликів інформаційної війни у сучасних міжнародних відносинах.

У сучасних умовах глобальної інформаційної інтеграції механізми інформаційного впливу стають важливим інструментом у дипломатичних відносинах між державами. Інформаційні кампанії, медіа-війни, кіберпропаганда та стратегічна комунікація використовуються як засоби формування громадської думки, маніпулювання політичними процесами та впливу на рішення урядів. Дослідження показують, що інформаційний вплив може як посилювати, так і послаблювати міжнародні позиції держав, створюючи нові можливості або загрози для їх зовнішньополітичних стратегій. Це вимагає аналізу ключових методів і технологій інформаційного впливу, таких як маніпуляція фактами, використання фейкових новин, соціальні медіа та цільове поширення пропагандистських наративів. Здатність дипломатії адаптуватися до нових викликів інформаційної війни стає вирішальною для збереження стабільності та довіри у міжнародних відносинах.

У рамках дослідження було проведено аналіз інформаційного впливу на дипломатичні відносини, зокрема вплив інформаційних кампаній та маніпулятивних технологій на політичні рішення держав. Основною метою дослідження було визначити, як інформаційні стратегії можуть змінювати баланс сил на міжнародній арені, впливати на поведінку урядів та їхні рішення у контексті дипломатичних конфліктів.

У даному дослідженні використовувався контент-аналіз як метод аналізу міжнародних інформаційних кампаній та дипломатичних криз, що мали місце з 2014 по 2024 рр.

Сучасні дипломатичні процеси дедалі більше залежать від інформаційних впливів, які можуть мати як позитивні, так і негативні наслідки для міждержавних відносин. Інформаційний вплив включає кілька ключових механізмів, зокрема:

1. Пропагандистські кампанії використовуються для формування вигідного наративу на міжнародній арені. Яскравим прикладом є російська дезінформаційна кампанія під час конфлікту з Україною, яка була спрямована на міжнародну спільноту та формування образу України як «недостовірного» партнера. Пропаганда націлена на підрив довіри до опонента, маніпулювання фактами та формування суспільної думки з метою впливу на дипломатичні процеси.

2. У сучасному світі, де значна частина комунікації переходить у цифровий простір, кіберпропаганда стала новим інструментом для впливу на дипломатичні відносини. Через соціальні медіа, фейкові новини та маніпулятивні повідомлення держава може впливати на громадську думку та рішення урядів інших країн. Аналіз інформаційних кампаній під час Brexit показав, як вплив соціальних медіа міг сприяти змінам у підтримці виходу Великобританії з ЄС.

3. Інформаційні кампанії активно використовуються для зміни сприйняття громадянами іншої країни певних подій або політичних рішень. У випадку конфлікту між державами, контрольоване поширення дезінформації може створювати тиск на уряди через громадське невдоволення або формування фальшивих наративів. Наприклад, інформаційна війна Росії проти західних країн під час президентських виборів у США в 2016 році.

4. Крім агресивних методів, інформаційний вплив може використовуватися через "м'яку силу" для покращення іміджу держави та зміцнення культурних зв'язків. Наприклад, дипломатичні програми обміну, освітні проекти, а також міжнародні культурні ініціативи слугують засобом для формування позитивного сприйняття держави серед громадян інших країн. Такі механізми створюють позитивний імідж і можуть впливати на політичні рішення.

5. Медіа стали не лише джерелом інформації, але й активним інструментом впливу на дипломатичні відносини. Контрольоване поширення інформації через міжнародні медіа може підсилювати або послаблювати позиції держав на світовій арені. В епоху цифрових технологій уряди мають можливість поширювати власні наративи через такі платформи, як Twitter, YouTube та інші.

З іншого боку, головними результатами інформаційних впливів у сучасних міжнародних відносинах можна вважати:

- дипломатичну ізоляцію через інформаційні атаки;
- використання фейкових новин у дипломатії, адже розповсюдження фейкових новин і маніпуляція фактами значно впливають на громадську думку, що, своєю чергою, формує тиск на уряди для прийняття певних рішень, вигідних джерелу дезінформації;
- соціальні медіа як інструмент дипломатії. Соціальні медіа все більше використовуються як платформа для поширення маніпулятивних наративів. Наприклад, Twitter і Facebook були ключовими інструментами під час Brexit і президентських виборів у США 2016 року, що вплинуло на міжнародні відносини та дипломатичні рішення.

Висновки.

Результати дослідження підтверджують, що інформаційний вплив може значно змінювати динаміку дипломатичних відносин. Держави використовують інформаційні технології для підсилення власних позицій на міжнародній арені, впливаючи як на громадську думку, так і на уряди інших країн. Це підкреслює важливість розробки нових механізмів захисту від дезінформації у сфері міжнародної дипломатії. Для аналізу використовувались такі методи: контент-аналіз інформаційних кампаній та стратегічних комунікацій з метою виявлення ключових технік маніпуляції; дослідження випадків інформаційних атак,

зокрема в українсько-російському конфлікті, що дозволило оцінити ступінь їх впливу на міжнародні рішення та публічну думку. Виявлено, що найбільш ефективними є стратегічні кампанії, які використовують фейкові новини, орієнтовані на емоційне сприйняття аудиторії.

Список літератури

1. Freedman, L. (2006). **The transformation of strategic affairs**. London: International Institute for Strategic Studies.
2. Fuchs, C. (2014). **Social media: A critical introduction**. London: SAGE Publications.
3. Nye, J. S. (2011). **The future of power**. New York: PublicAffairs.
4. Pomerantsev, P. (2014). **Nothing is true and everything is possible: The surreal heart of the new Russia**. New York: PublicAffairs.
5. Wilson, A. (2014). **Ukraine crisis: What it means for the West**. New Haven: Yale University Press.